

alleen bezaaiing met haver, als uiterste concessie, toegelaten.¹⁾

Het servituut was zóó scherp dat het, zonder een uitgebreide onteigening, de uitvoering van den singelaanleg in het plan van Rose onmogelijk zou gemaakt hebben, indien niet de ingelanden den 20 Juni 1864 ten overstaan van notaris Roest van Limburg met de Gemeente een overeenkomst hadden getroffen, waarbij zij genoegen namen met den aanleg van den Boezemsingel en de daarbij behorende wetering, mits de kruin van den weg, welke zij goedgevonden dat voor openbaar verkeer zou worden opengesteld, nimmer hooger zou gelegd worden dan Rottepeil. Doch overigens handhaafden zij het servituut volkomen en de Gemeente onderwierp zich uitdrukkelijk aan deze voorwaarden van ingelanden.

Trouwens in deze laan bleef de saamhoorigheid nog lang bewaard: 18 Maart 1868 kochten ingelanden in openbare veiling het eerste kamp achter hun tuinen, bezwaard met het daarop door hun voorgangers gelegde servituut, weer terug en den 5 Mei d.a.v. sloten zij ten overstaan van genoemden notaris Roest van Limburg een overeenkomst tot regeling van hun onderlinge verhouding, waarin vooral belangrijk is de bepaling, dat het beheer van het gemeenschappelijk bezit werd opgedragen aan den ingeland die als laanheer fungeerde – de organisatie bestond dus nog – en dat niemand deelgenoot in dit bezit kon zijn, die niet tevens was ingeland.

Toch raakte reeds de aardigheid van dit buitenwonen eraf.

Toen naar aanleiding van den voorgenomen verkoop der bleekerij de Faam (Westzeedijk tusschen Eendrachtsweg en Eendrachtsstraat) in een vergadering der ingelanden van de Eendragtslaan, van 12 Sept. 1851, stemmen waren opgegaan om dit bezit voor ingelanden aan te koopen, ten einde te voorkomen dat hier huizen werden gebouwd „in den geest van Van Tholen”²⁾, bleek daarvoor slechts matig animo.

1) Register van Verkoopingen 17 Aug. 1757. De naam van de straat, in 1891 op het zuidelijkste kamp aangelegd, herinnert aan dit servituut.

2) De bouwondernemer Van Tholen had o.a. gebouwd het naar hem genoemde hofje in de Jodenlaan, nu Schoolstraat, destijds ook een laan van zeker aanzien, waarin omstreeks 1809 nog voorkomt als bezitter van een tuin de koopman A. M. van Ravesteyn, zoon van Mr. A. J. van Ravesteyn, secretaris van het Zeerecht en Suiker-raffinadeur.